

เรื่องที่

เรื่อง ผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ
(Integrity and Transparency Assessment : ITA) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒
(๑ ตุลาคม ๒๕๖๑ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒)

๑. เรื่องเดิม

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.) ได้จัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ เรื่อง การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) ระหว่างสำนักงาน ป.ป.ช. สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (สคร.) และหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ จำนวน ๕๔ แห่ง เมื่อวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๖๐ เพื่อร่วมขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) โดยสนับสนุนและดำเนินการให้รัฐวิสาหกิจมีการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงาน (Integrity and Transparency Assessment : ITA) เพื่อให้รัฐวิสาหกิจทราบระดับคุณธรรมความโปร่งใส และข้อจำกัดในการดำเนินงาน อันจะนำไปสู่การแก้ไขและปรับปรุงได้ตรงประเด็นซึ่งจะช่วยให้รัฐวิสาหกิจมีระดับคุณธรรมความโปร่งใส และประสิทธิภาพในการดำเนินงานสูงขึ้น อันจะส่งผลโดยรวมไปถึงการยกระดับค่าดัชนีภาพลักษณ์คอร์รัปชัน (Corruption Perception Index : CPI) ของประเทศให้สูงขึ้นด้วย

๒. ข้อเท็จจริง

๒.๑ สำนักงาน ป.ป.ช. ได้ประสานแจ้ง กทพ. ผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศรองรับการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment System : ITAS) เมื่อวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๖๒ ว่าได้ดำเนินการประเมิน ITA ตามข้อ ๑ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ (๑ ตุลาคม ๒๕๖๑ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒) เป็นที่เรียบร้อยแล้ว โดย กทพ. ได้รับคะแนน ๘๓.๘๘ คะแนน จากคะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน ซึ่งระดับผลการประเมินอยู่ในระดับ B และต่อมาสำนักงาน ป.ป.ช. ได้มีบันทึกที่ ปช ๐๐๐๘/ว ๐๐๖๓ ลงวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๖๒ แจ้ง กทพ. ว่า ได้มีประกาศเรื่องผลคะแนน ITA ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ลงวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๖๒ เป็นที่เรียบร้อยแล้ว โดย กทพ. สามารถดาวน์โหลดข้อมูลได้ที่ https://www.nacc.go.th/download/article/Article_ITA_171062.pdf (เอกสารแนบ)

๒.๒ สำนักงาน ป.ป.ช. แบ่งการประเมิน ITA ออกเป็น ๑๐ ตัวชี้วัด ได้แก่ ๑) การปฏิบัติหน้าที่ ๒) การใช้งบประมาณ ๓) การใช้อำนาจ ๔) การใช้ทรัพย์สินของราชการ ๕) การแก้ไขปัญหาการทุจริต ๖) คุณภาพการดำเนินงาน ๗) ประสิทธิภาพการสื่อสาร ๘) การปรับปรุงระบบการทำงาน ๙) การเปิดเผยข้อมูล และ ๑๐) การป้องกันการทุจริต

๒.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน ITA มี ๓ เครื่องมือ ได้แก่

๑) แบบวัดการรับรู้ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน (Internal Integrity and Transparency Assessment : IIT) เป็นการประเมินระดับการรับรู้ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายในที่มีต่อหน่วยงานของตนเอง

๒) แบบวัดการรับรู้ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก (External Integrity and Transparency Assessment : EIT) เป็นการประเมินระดับการรับรู้ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอกที่มีต่อหน่วยงาน

๓) แบบตรวจการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ (Open Data Integrity and Transparency Assessment : OIT) เป็นการประเมินระดับการเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณะของหน่วยงาน เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงได้

๒.๔ เกณฑ์ระดับผลการประเมิน (Rating Score) แบ่งออกเป็น ๗ ระดับ ดังนี้

คะแนน	ระดับ
๙๕.๐๐ - ๑๐๐	AA
๘๕.๐๐ - ๙๔.๙๙	A
๗๕.๐๐ - ๘๔.๙๙	B
๖๕.๐๐ - ๗๔.๙๙	C
๕๕.๐๐ - ๖๔.๙๙	D
๔๐.๐๐ - ๕๔.๙๙	E
๐ - ๓๙.๙๙	F

๒.๕ สคร. กำหนดให้ กทพ. นำผลคะแนน ITA มาเป็นตัวชี้วัดตามบันทึกข้อตกลง ประเมินผลการดำเนินงานของ กทพ. ตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๖๐ อีกทั้ง กทพ. ยังได้นำผลการประเมิน ITA มาใช้เป็นตัวชี้วัดเพื่อประเมินประสิทธิผลของแนวทางการกำกับดูแลองค์กร หมวด ๑ การนำองค์กร ในการประเมินผลตามระบบ SEPA ตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๕๘

๒.๖ จากการประเมินผลดัชนี/ตัวชี้วัดในการประเมิน ITA ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ (๑ ตุลาคม ๒๕๖๑ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒) กทพ. ได้รับคะแนน ๘๓.๘๘ คะแนน จากคะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน มีระดับผลการประเมินอยู่ในระดับ “B” สำนักงาน ป.ป.ช. ได้สรุปประเด็นที่สำคัญของ กทพ. ดังนี้

๒.๖.๑ กทพ. มีคะแนน IIT อยู่ในระดับดี (Good) ซึ่งให้เห็นว่า กทพ. มีแนวโน้มการดำเนินงานที่เป็นไปตามหลักการความโปร่งใสและมีมาตรฐานในการปฏิบัติงาน โดยบุคลากรส่วนใหญ่ยังเชื่อมั่นและแสดงความไว้วางใจที่มีต่อการบริหารงานของผู้บริหารที่มุ่งสู่การป้องกันและปราบปรามการทุจริตอย่างมีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตาม สิ่งที่ต้องเป็นประเด็นการพัฒนาสำหรับ กทพ. ที่ได้คะแนนในระดับดี คือ ๑) ควรปฏิบัติงาน/ให้บริการแก่ผู้มาติดต่อทุกคนอย่างเท่าเทียม ๒) การสร้างการรับรู้เกี่ยวกับแผนการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปี ๓) เปิดโอกาสให้บุคลากรภายใน กทพ. มีส่วนร่วมในการตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณ และ ๔) จัดให้มีช่องทางเพื่อให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายในสามารถแจ้งเบาะแสอันควรสงสัย โดยมีมาตรการคุ้มครองผู้ร้องเรียน และข้อมูลของผู้ร้องเรียนจะต้องถูกเก็บรักษาไว้เป็นความลับ

๒.๖.๒ กทพ. มีคะแนน EIT อยู่ในระดับแย่ (Poor) ซึ่งให้เห็นว่าผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอกมีแนวโน้มไม่เชื่อมั่นในคุณภาพการดำเนินงานของ กทพ. ว่ายึดหลักตามมาตรฐาน โดยอาจพบปัญหาในการให้ข้อมูลที่ชัดเจนแก่ผู้รับบริการ รวมถึงการให้บริการที่ยังไม่เป็นธรรมหรือเท่าเทียมกันแก่ผู้รับบริการทุกกลุ่ม ส่วนของประสิทธิภาพการสื่อสาร กทพ. ยังขาดการวางแผนด้านการสื่อสารต่อสาธารณชนที่ดี โดยอาจไม่เผยแพร่ข่าวสารที่เป็นปัจจุบันมากนัก ผู้รับบริการมองว่าการเข้าถึงข้อมูลยังไม่สะดวก รวมถึงการจัดการข้อร้องทุกข์ ร้องเรียนต่าง ๆ ที่อาจมีปัญหา สิ่งที่ต้องเป็นประเด็นการพัฒนาสำหรับ กทพ. ที่ควรดำเนินการอย่างเร่งด่วน คือ

- ๑) การพัฒนาให้เจ้าหน้าที่ของ กทพ. ปฏิบัติงาน/ให้บริการแก่ผู้มาติดต่อด้วยความโปร่งใส เป็นไปตามขั้นตอน และระยะเวลาที่กำหนด
- ๒) ควรมีการเผยแพร่ผลงานหรือข้อมูลที่สาธารณชนควรรับทราบอย่างชัดเจน และ
- ๓) พัฒนาการดำเนินงาน/การให้บริการของหน่วยงาน โดยเปิดโอกาสให้ผู้รับบริการ ผู้มาติดต่อหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้าไปมีส่วนร่วมเพื่อปรับปรุงการดำเนินงาน การให้บริการให้เกิดความโปร่งใส

๒.๖.๓ กทพ. มีคะแนน OIT อยู่ในระดับยอดเยี่ยม (Excellence) โดยมีการวางระบบที่มีความเป็นเลิศเพื่อเปิดเผยข้อมูลต่าง ๆ ของหน่วยงานให้สาธารณชนได้รับทราบอย่างเป็นปัจจุบัน ซึ่งการเผยแพร่ข้อมูลในประเด็นข้างต้นทั้งหมดแสดงถึงความพยายามของ กทพ. ที่จะป้องกันการทุจริตใน กทพ. ให้ลดน้อยลงหรือไม่สามารถเกิดขึ้นได้ ทำให้โดยภาพรวมแล้ว กทพ. สามารถเป็น “ต้นแบบ” ในการดำเนินงานในด้านความโปร่งใสแก่ส่วนราชการอื่น ๆ ได้

๒.๗ ผลการประเมิน ITA ในปีงบประมาณ ๒๕๖๒ ไม่สามารถนำไปเปรียบเทียบกับผลการประเมินในปีที่ผ่านมาได้ เนื่องจากในปีงบประมาณ ๒๕๖๒ สำนักงาน ป.ป.ช. ได้มีการปรับเปลี่ยนรูปแบบวิธีการในการประเมิน ITA รวมไปถึงกำหนดข้อคำถามต่าง ๆ ในการประเมินเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม โดยเปลี่ยนจากการประเมินจากการจัดทำแบบสำรวจหลักฐานเชิงประจักษ์ พร้อมแนบเอกสารหลักฐาน/เอกสารประกอบการตอบของหน่วยงานเป็นการประเมินผ่านระบบ ITAS ซึ่งมีการกำหนดตัวชี้วัดใหม่ที่ใช้ในการประเมินผลข้อมูลทางระบบ ITAS รวมทั้งมีประเด็นข้อคำถามในการประเมินอย่างละเอียดมากขึ้น จึงมีความแตกต่างในรายละเอียดจากปีที่ผ่านมา ซึ่งทำให้ไม่สามารถเปรียบเทียบผลคะแนนดังกล่าวได้

๓. ข้อเสนอ

เพื่อทราบผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ (๑ ตุลาคม ๒๕๖๑ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒)

มติที่ประชุม